

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—
za Nemčijo celoletno . . . " 28.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 8.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oglasila, zahvale, osmrtnice itd.:
enosolpna petlitvrsta po 21 vin.

Poslano:

enostolpna petlitvrsta po 40 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani

Absolutizem.

§ 14. uveljavljena izpolnitev bosensko-hercegovskega železniškega omrežja.

Grof Stürgkh vlada s § 14. absolutistično. Včeraj smo poročali o uzakonitvi rudarskega nezagodnega zavarovanja in tudi poročali, da je izšla cesarska naredba, ki s § 14. uveljavlja izpolnitev bosensko-hercegovskega železniškega omrežja. Ta veljavna odredba obsega samo pet paragrafov in se je izdala, da si naš parlament o njej še ni sklepal in bi bilo dolgo časa trajalo, predno bi se bila tozadevna vladna predloga sprejela, ker koristi izpolnitev bosensko-hercegovskega omrežja po svoječasni vladni predlogi in sedanji cesarski odredbi bolj Ogrski kakor pa Avstriji.

Z novo cesarsko odredbo se vlada pooblašča, da zgradi v Bosni in Hercegovini: a) normalnotirno železniško zvezo iz Banjaluke v Jajce; b) normalnotirno železniško zvezo iz Samca v Doboj, c) ozkotirno železniško zvezo iz Bugojna v Aržano, d) normalizira se proga Doboj—Sarajevo, e) normalizira se proga Jajce—Bugojno, zgradi normalnotirna železnica iz Bugojna v Ramo in normalizira proga Rama—Mostar, f) zgradi se normalnotirna proga iz Brčke v Tuzlo s postransko progo v Bijelino in v Račo (posavinske železnice), g) normalizira se proga Doboj—Tuzla.

V ta namen sme najeti bosensko-hercegovska vlada deželno železniško posojilo v obliki obrestovanih obligacij, ki se morajo odkupiti v 60 letih do največ 270 milijonov kron. Naša državna polovica in Ogrska pa prispevata po kvotnem ključu: a) od prvega stavbnega leta nadalje skozi 60 let letno vsoto 4.858.086 K, od drugega stavbnega leta zopet skozi 60 let vsako leto 2.600.000 K in od tretjega stavbnega leta nadalje zopet skozi 60 let nadaljnji letni prispevek 3.000.000 K.

Nadalje se vlada pooblašča, da zgradi na račun avstrijskega zaklada ozkotirno progo Donji Vakuf—Lavra, če ostanejo tozadevna pogajanja brezuspešna, in sicer ko bo že zgrajena proga Doboj—Sarajevo.

Bosna in Hercegovina se pooblastita, da smeta na lastne stroške zgraditi

postransko normalnotirno progo Novi-Bihač, ki se pri Noviju odcepi od proge Banjaluka—Doberlin. Vojaška železnica Banjaluka—Doberlin se izroči Bosni in Hercegovini, a upravljala se bo še naprej vojaško.

Ta odredba se takoj uveljavi.

Spomenica slovenskih odvetnikov na pravosodno ministrstvo.

Bistvena vsebina spomenice, ki so jo slovenski odvetniki pred kratkim izročili justičnemu ministru, slove:

Visoko c. kr. pravosodno ministrstvo!

Odvetniki, odvetniški kandidati in c. kr. notarji iz slovenskih delov koroške dežele in iz mariborskega in celjskega okrožja na Štajerskem smo se posvetovali o položaju, v katerem se nahaja slovenski narod glede naše jezikovne ravnopravnosti pri sodnijskih uradih ter smo prišli do prepričanja, da sedanje stanje nikakor ni v soglasju s temeljnimi določbami naše ustave, pa tudi ne z obstoječimi naredbami c. kr. pravosodnega ministrstva samega.

Uradovanje v imenovanih pokrajinah, v kolikor zadeva slovensko govoreče stranke, je v jezikovnem oziru tako pomanjkljivo, da vsled tega ne more biti pravosodstvo temeljito in zanesljivo.

Naša dolžnost je povzdigniti vsikdar glas, kadar se čuti slovenski narod oškodovanega v svojih zakonitih pravicah in omanega v svojem pravem prepričanju, osobito v čutu pravne varnosti.

Pri tem ne prikrivamo, da so bile svoječasno, ko so izšle naredbe pravosodnega ministrstva iz l. 1862., 1867. in 1882., še težave glede popolne ravnopravnosti v jezikovnem uradovanju, kakor bi isto odgovarjalo določbam člena 19. Takrat še ni bilo zadosti praviškega naraščanja, ki bi bil zmožen s slovenskimi strankami slovensko uradovati. Da se odpomore tem nedostatom, so se osnovali svoj čas slovenski kurzi v Mariboru, Celju, Celovcu in Gradcu, v katerih naj bi se nemški pravniki, ki niso bili zmožni slovenskega jezika, pripravljali za uradovanje v slovenskem jeziku. — Samoočebni pa priučeni tujemu jeziku

v tako kratki dobi, ki je na razpolago obiskovalcem dotičnih kurzov, ni mogoče; ti se naučijo morda slovensko knjigo brati, iz nemškega na slovenski jezik ali narobe predstavljati, — ne razumejo pa ljudstva, ljudstvo ne njih. — Mi obžalujemo, da se niso že takrat namesto teh kurzov rajši podpirali slovenski pravniki, ki bi bili v zadostnem številu posedli mesta, na katerih je treba temeljitega znanja slovenskega jezika.

Vkljub temu, da se to ni storilo, je danes to vprašanje že faktično tako rešeno, da je dovolj slovenskih pravnikov, ki so temeljito zmožni nemščine in slovenščine in ki bi zadostovali, ako bi prišli do sodnih mest v slovenskih pokrajinah. Pa še tisto malo število slovenskih sodnih uradnikov, ki jih je še bilo pred nekaterimi leti v slovenskih delih Koroške in na Spodnjem Štajerskem, gine od dne do dne. Po ljudskem štetju od leta 1900. je bilo razmerje med slovenskimi in nemškimi prebivalci v sledečih okrajih celjskega okrožja brez mesta Celje to-le:

V odstotkih je na en tisoč prebivalcev Slovencev v okrajih:

Gornjigrad 997,4, Šmarje 995,0, Kozje 993,8, Vransko 988,7, Sevnica 985,7, Ptuj 982,3, Št. Lenart 978,1, Šoštanj 973,5, Celje 967,9, Ormož 966,1, Laški trg 964,5, Ljutomer 957,2, Brežice 957,0, Gornja Radgona 941,7, Rogatec 934,9, Konjice 931,3, Slovenska Bistrica 929,9, Slovenji gradec 920,0, Maribor 837,5, Marenberg 686,2, v mestih: Celje 226,4, Maribor 173,2, Ptuj 156,0.

Na Koroškem pride na en tisoč prebivalcev Slovencev v okrajih:

Doberlvas 927,8, Rožek 874,4, Železna kaplja 842,4, Pliberk 839,4, Borovlje 740,0, Podkloster 686,2, Velikovec 677,3, Šmohor 459,6, Celovec 373,7, Trbiž 296,8, Beljak 196,1, Št. Pavel 99,5, Svinec (Eberstein) 48,1.

Razmerje med slov. in nemškimi uradniki pa je to-le:

Pri okrajnem in okrožnem sodišču v Celju so Nemci: predsednik in 7 nadsvetnikov in svetnikov, dva sta Slovenca, od 4 okrajnih sodnikov sta dva Slovence, od 3 sodnikov 1 Slovenec. — Pri okrajnih sodiščih na deželi je 14 Nemcev in 13 Slovencev.

Pri okrajnem in okrožnem sodišču v Mariboru so Nemci: predsednik, 9 nadsvetnikov in svetnikov, vsi okraj-

ni sodniki in dva sodnika; med Slovence se sme šteti 6 svetnikov in nadsvetnikov in en sodnik. — Pri okrajnih sodiščih zunaj Maribora je 5 Slovencev in 17 Nemcev. — V Celovcu je en predsednik, 13 nadsvetnikov in svetnikov, 6 okrajnih sodnikov in 3 sodniki. Pri vseh zgoraj navedenih okrajnih sodiščih na Koroškem je skupaj 26 konceptnih uradnikov. — Izmed vseh je edini Slovenec deželnosodni svetnik v Železni Kaplji; vsaj po rodu je tudi Slovenec sodnik v Doberlivasi, — vsi drugi so Nemci, veliko jih sploh ne zna slovensko, večina pa le toliko, kolikor so se naučili v slovenskih jezikovnih kurzih. — Sinovi koroških Slovencev morajo služiti izven svoje rodne zemlje po Kranjskem in Štajerskem, na Koroškem pa občejuje z ljudstvom sodniki, ki ne morejo soditi pravično, ker ne razumejo slovenskega jezika. — Pri sodiščih, v katerih področju prebivajo Slovenci, bi morali biti v prvi vrsti nastavljeni Koroški Slovenci.

V Celju, Mariboru in Ljubljani se je v zadnjih letih mnogokrat zgodilo, da se Slovenci niso sprejeli v pravno prakso, češ da je že preveč naraščaja — nemški praktikanti pa se brez ovire sprejemajo, dasiravno je le en skupni status. Nemški praktikanti navadno poprej postanejo avskultanti in dobi jo poprej adjutum kakor Slovenci. — Cela vrsta mest, kakor vsa mesta pri državnih pravdnistvih v Celovcu, Celju, Mariboru, vsa predsedniška mesta, vsa mesta pri nadsodišču v Gradcu (razun enega), vsa mesta na Koroškem in vsa boljša mesta na Štajerskem so Slovincem via facti nepristopna.

Mi občutimo kot veliko krivico, da se pravniki, ki so temeljito zmožni slovenskega jezika in ki to zmožnost pred vstopom v prakso lahko s spričevali dokažejo, ne sprejemajo v prakso c. kr. deželnih in okrožnih sodiščih v Celovcu, Mariboru, Celju in Ljubljani, marveč se ravna z njimi ravno tako ali pa še slabše, kakor s tistimi praktikanti, ki pri vstopu v prakso ne znajo prav nič slovenskega jezika, in se le javijo, da bodo obiskovali zgoraj omenjene slovenske kurze. Na ta način se izpodriva ne le domači element, ampak se doseže, da pridejo do sodnih mest v slovenskih pokrajinah pravniki, ki jezika, v katerem morajo občeovati z ljudstvom, ne umejo ali vsaj te-

LISTEK.

Veliki leden.

Spisal France Bevč.

I.

Po prašni cesti je stopal Kristus s križem na rami. Njegova glava je klonila globoko; oči so strmele, kot bi iskale kaplje gorja, ki jih je pustil trpeči del sveta v prahu. Korak za korakom je nesel križ. . . In ko mu je padla sraga za srago krvi čez obličje, je ni obrisal. . . Tako lep je bil Njegov sveti, okrvavljeni obraz! . . .

S polja in iz tvornic so se usuli na cesto ljudje. Pisana množica tisočerih obrazov in src. Srečevala je Kristusa in ž Njim govorila po srcu in težavah. »O Galilejec!« je zaklical širokopleč delavec; s trdo pestjo in mrkim pogledom, »kako je šibka Tvoja rama, kako majhen si pod to smešno težo lesa, da skoraj prah poljubljaš in se z rokami oprijemlješ cestnih kamenov!«

»Če je tvoja moč dovolj velika, pomagaj mi!«

Nasmeh delavca se je razbil ob Kristusov pogled; prijel je za konec križa in pomagal nesti. Klonil je pod težo globočje nego Kristus; njegova glava je bila malone ob cestni tlak. . .

»Kristus, Nazarejec! Poglej te moje krvave roke in izsehlo telo,« je pristopil k Njemu človek, ki se je skoraj

opotekel in ni snel klobuka same kljubovalnosti. »Trpljenje, trpljenje! . . . Samo dva greha sta mi bila plačila za vse. . . Nazarejec, kaj imam od tega!«

»Če sem jaz kriv, udari me v obraz!«

Mož je obstal. Udaril bi ga bil, da so ga drugi udarili. . . Ko pa ni videl krivde na Njem, je umolknil. Radovoljno se je sklonil pod križem in šel za Njim po prašni cesti. . .

»Kristus, krvaviš,« je zaklicala uboga žena. »Nimam prta, da bi Ti ga ponudila. Snemi krono in daj jo meni; jaz bi jo nosila. . .«

Jezus jo je pogledal. »Žena, imaš otroke in nimaš kruha! Imaš družino, pa ne strehe! Imaš moža, a nima srca! Breme je pretežko! Daj mi je!«

Žena je zajokala in nesla križ za Njim; On ji je pomagal.

Na pot se je postavil deček: »Ne greš naprej!« In ko sta Kristus in teža križeva silila naprej, je skočil deček v stran, pobral kamen in ga zalučal. . .

Kristus se je nasmehnil: »Deček, pojdi z menoj, boš pomagal zabijati žebelje!«

Deček je vztrepetal in šel za križem. . .

Ubogo deklico, ki ni mogla preko poti, je privzdignil Kristus. . .

Učenjak ga je srečal in ga ni videl. . .

Še stotine Ga je srečevalo in z Njim govorilo. Eni so jokali, drugi molčali. . . Dolga množica ljudi se je dvigala iz

cestnega prahu. . . Neštevilno križev se je dvigalo in padalo.

Tako so dospeli na goro. . .

II.

Izpil je še eno skodelico in prižgal dišečo smodko. Naslonil se je v naslonjač s pozo hladno razmišljujočega človeka in gledal mimo svilenih, polprozornih zaves skozi okno na bližnje gore, ki so se svetile v svežem zelenju. . . Napol je zaprl oči, kot omamljen. . .

Njegov pogled je obstal na najvišjem vrhu. . . Začudile so se oči. Pri polni zavesti je stresel z glavo trikrat in zamahnil z roko, pa vizija ni hotela izginiti.

»Bajka!« Grenek, plašen nasmeh mu je igral na ustnah. »Bajka!« Toda bajka je živila. . .

Zamižal je — in ko je odprl oči, zopet »bajka«. Sklonil se je v naslonjač in se je vzpel na okno.

»Kristus! Ali še nisi mrtev!«

Toda križ je stal nepremično na gori in Kristusove žejne ustnice so se pregibale, znamenje, da živi.

»Rablji, ali Ga niste križali že lani, predlanskim, pred sto, pred tisoč, pred dvatisoč leti? Učenjaki, ali niste ubili Njegov nauk? Učitelji, ali niste zasejali drugega? Kje je vaša mladina? Ali niste izročili moji nekronani glavi žezlo sveta? . . .«

Takrat že ni več stal en sam križ na gori. Cela kopica jih je zrastle iz tal. . . druga. . . tretja. . . Vse po-

bočje jih je bilo polno. . . Zemlja jih je bruhnila, da so napolnili gore v ozadju čez in čez in celo v dolini so si poiskali prostora. . .

Kristus je pogledal proti nebu in izrekel besede, ki so umrle v tako daljavo. Ta pa je bral na Njegovih ustnah: »Vaša dejanja so me postoterila, potisočerala. . . milijonski sem in ni me konca. . .«

Čisto v fotelj se je sklonil; roke so mu padle ob strani. . . Zaječal je v dno duše. . .

Nebo je potemnilo. . . Milijon glav se je nagnilo, milijon duš izdihnilo. . .

Ta v fotelju je dvignil glavo. . .

III.

Na poljano je stopil popotnik. Med nizko pokorščino in visoko zapovedjo krivice in ošabnosti je šel. . .

»Nič ni trajno mrtvega, ne večno razdirajočega. Dvoje zakonov je: pride, gre!«

»Ali vidite solnce, ali vidite cvetice, ptice z juga, blede obraze poveljujočih, trepetajoča povelja? . . .«

»Z vami je On, ki ste ž Njim romali, z Njim umrli in ž Njim spite v grobu. . .«

»Ali veste, da ni nič trajno mrtvega? . . .«

»Dva samo sta: Lazar in Kristus, Kristus je obudil Lazarja. . . Pripravite se! . . .«

Njegov preroški glas je bil poln življenja. . .

meljito ne umejo, ki se torej izogibljajo, kolikor mogoče slovenskemu uradovanju in vsled tega nehoti poslušajo na način, ki nasprotuje členu XIX. osnovnega zakona od leta 1867.

Nemci se nikjer ne izrivajo iz nobene dežele, ako sami ne želijo ter najdejo v prvi vrsti svoj kruh v svoji ožji domovini.

Nemci zahtevajo povsod za sebe ne samo sodnikov, ki temeljito razumejo nemški jezik, marveč naravnost sodnike nemškega mišljenja. Po našem trdnem prepričanju ne more nikdo biti dober sodnik, ki nima simpatij do jezika, ki ga govore stranke, s katerimi pride v dotiko.

Človek, ki se le zaradi kruha in le toliko nauči, kolikor misli, da neobhodno potrebuje, ne sodi v naše kraje, ne spada med naše ljudstvo.

Naša zahteva je, da se naj v vseh zgoraj imenovanih krajih na Koroškem in Spodnjem Štajerskem sprejemajo le tisti pravniki, ki so že pri vstopu v prakso dokazali temeljito znanje slovenskega jezika.

Glede uradovanja v civilnopravnem (spornem in nespornem) in kazenskopravnem postopanju povdarjamo, da so razmere, kakoršne vladajo v slovenskih delih koroške dežele in v področju mariborskega in celjskega okrožnega sodišča na Štajerskem nezdružive in nevedne moderne urejenega pravosodstva, zaradi tega, ker na Koroškem jezikovne ravnopravnosti sploh ni več, v področju mariborskega in celjskega okrožnega sodišča pa zaradi tega, ker vključno določbam o ravnopravnosti vseh jezikov in vključno jasnim določbam naredb pravosodnega ministerstva od 5. 9. 1867 št. 8636 in 9396, 18. 4. 1882 št. 20513, 26. 1. 1899 št. 1840 postopanje sodišč nikakor ni enotno, marveč odvisno od posameznih konceptnih uradnikov, tako da manjka vsaka enotnost vsled česar trpi čuti pravne varnosti v kolikor je ta odvisen od načina uradovanja, posebno od jezika, v katerem se zapisujejo strankine izjave.

Skrajno potrebno je, doseči enotno postopanje v imenovanih krajih tembolj, ker prebivajo tod Slovenci združeno skupaj, ne morebiti samo tu in tam, kakor na jezikovnih otokih, da tedaj znanje slovenskega jezika ni samo dobrodošla lastnost, marveč neobhodno potrebna potreba za tistega uradnika, ki naj s strankami temeljito vestno in pravično uraduje.

Da je mogoče na podlagi obstoječih zakonov in predpisov urediti jezikovno uradovanje na ta način, da so lahko zadovoljni pripadniki obeh v deželi navadnih jezikov, se vidi najbolje na Primorskem, kjer pridejo v poštev štirje jeziki. — Tam poslujejo sodišča v jezikovnem obziru večinoma na zadovoljnost vseh prizadetih strank. Ako je bilo mogoče to tam doseči, lahko bi se doseglo tudi v področju graškega nadsodišča. In ker je to mogoče, ne bomo nehali zakonitim potom jednako ureditev jezikovnih razmer zahtevati, dokler je ne dosežemo.

Nato naštevamo spomenica v podrobno razno nedostatkne in krivice, ki se delajo slovenskemu sodnemu uradovanju na Slovenskem in pri nadsodišču v Gradcu.

Šel je dalje. Grobovi so strmeli za Njim in trdna vera v odrešenje jih je bližala odrešenju...

IV.

Čudna so pota človekova in nerazumljiva! Božja modrost in previdnost je nad vse! — Da mora biti vsako odrešenje s krvjo odplačano?

Prišel je dan...

Kako se je zgodilo? Množica je stala z rdečimi banderami v rokah pred Odrešenikom in vpila:

»Odrešenik!«

»V kakšni daljavi smo Te zrl! Iz prvega, pred nami ustvarjenega prahu si nam klical! V glasu Janeza Krstnika si bil! Bil si v topem molčanju onih, ki so se Te bali! Vsak korak napredka Te je oznanjeval! Pod mikroskopom znatnosti se je širila Tvoja veličina! Skozi železne stene se je svetila Tvoja preroška beseda: Pridem, ker se m!«

»Mi smo verovali Vate! Mi smo Ti zaupali! Trpeli smo udarce biča! S Teboj smo se dali križati! Kost nam so polomili in izžmeli zadnjo kapljo krvi! Položili nas v grob! Klicali smo iz spanja po dnevu! Romar ga je oznanjeval!

»Slava zmagi, slava ljubezni! Ljubezni do življenja in življenja! Sila mečev in kanonov se je uklonila sili srec! Vstali smo s Teboj! Grobovi so danes vrtovi! Tvoja roka nas je dvignila! Ne zaide nam solnce nikdar več!

»Slava Ti, Odrešenik!«

»Pozdravljen, Veliki dan! — —«

Spomenica sklepa sledeče:

Ako bi večni jezikovni boji pri sodiščih prenehali in bi se ustreglo našim pravičnim zahtevam, utrdilo bi se temeljito sodno poslovanje uradništva, ustrezno bi bilo strankam in njih zastopnikom in utrdilo bi se prepričanje pravne varnosti in zboljšale razmere med uradniki in prebivalstvom.

Glede uradovanja zahtevamo, da se v slovenskih delih graškega nadsodišča, tedaj v krajih, kjer prebivajo Slovenci:

a) v civilnih zadevah zapisujejo ustmeno prednašane prošnje, izjave, predlogi, izpovedbe v onem jeziku, katerega se stranke poslužujejo, brez ozira na to, ali so morebiti kakšnega drugega jezika zmožne ali ne in da se brez izjeme vse rešitve, posebno tudi razsodbe izdelujejo v onem jeziku, v katerem je bil pisan prvi predlog, oziroma tožba.

b) Da se morajo v kazenskih zadevah zapisniki sestaviti v onem jeziku, ki se ga poslužujejo obdolženci, priče in izvedenci, da se morajo v tem jeziku sestaviti zapisniki o glavnih razpravah, razsodbe in sploh vse rešitve.

c) Da naj veljajo ona ista načela a) in b) tudi za sodne dvore prve stopinje, kadar sodijo v civilnih ali kazenskih zadevah v drugi instanci, da morajo namreč obravnavati v jeziku razsodbe ali določbe prve stopinje.

d) Da morajo državni pravdniki brez izjeme vlagati slovenske obtožbe, kadar so obdolženci Slovenci in so se isti zagovarjali v tem jeziku.

e) Da mora nadsodišče v Gradcu, kadar sodi kot druga instanca v civilnih, kakor v kazenskih zadevah se ravnati po istih načelih, ki veljajo za sodne dvore prve stopinje v onih krajih, koder prebivajo Slovenci, da mora biti v slovenskih pravih slovenski referat in se morajo v civilnih kakor kazenskih stvareh izdati razsodbe in določbe v onem jeziku, v katerem se je na prvi stopinji razpravljalo.

f) Da se mora najvišje sodišče ravnati po § 27. cesarskega patenta od 7. avg. 1850 št. 325 d. z., to je, izdajati v civilnih kakor kazenskih zadevah svojo odločbo z razlogi vred v nemškem kakor dotičnem nemškem jeziku.

NEPRIČAKOVAN USPEH PRI NAJETJU POSOJILA S § 14.

S § 14. dovoljena izdaja zakladnih zadolžnic v okrogli vsoti 400.000.000 K je dosegla nenavadni uspeh, dasi je veliko kapitalistično časopisje zelo spletkarilo seveda s prozornim namenom, da iz države iztisne, kar more. Za te zadolžnice se je namreč toliko interesentov prijavilo, da bi lahko vlada pokrila vsoto 2200 milijonov kron. V naši državni polovici sami bi se bilo lahko zadolžnic za 200.000.000 kron oddalo.

IZ ČEŠKEGA TABORA.

Staročeska stranka se namerava zopet udeleževati političnega življenja in izdajati lastno glasilo. V klubovi sobi čeških radikalcev v parlamentu sta dve sliko poslancev češkoradikalnega kluba v prvi in drugi ljudski zbornici. Te dni so na obeh slikah prelepili dr. Svihovo sliko s papirjem, na katerega so napisali: »4.3. 1914 polično umrl«.

NEMŠKI CESAR NI PISAL RUSKEMU CARJU RADI V RUSIJI ZAPRTIH TREH NEMŠKIH AVIATIKOV.

»Köln. Zeitung« izvaja, da poročilo, češ da je Viljem pisal ruskemu carju radi treh v Rusiji zaprtih nemških aviatikov, ni istinito, ker gre za sodno postopanje, v katero se car ne more vmešavati. Iz Peterburga se pa poroča, da bo preiskava proti tistim trem nemškim aviatikom kmalu končana.

NEMŠKI POLITIKI OBOJAJO AVSTRIJSKO BALKANSKO POLITIKO.

»Die Zeit« objavlja poročila o zapupnih posvetovanjih budgetne komisije nemškega državnega zbora in izvaja, da so vsi govorniki avstroogrsko politiko nasproti Srbiji najostreje obojajali. Nedavno je »Vossische Zeitung« objavila članek drž. poslanca Jurija Gothaina, ki zahteva, naj se balkanska politika Nemčije radi svojih gospodarskih koristi loči od politike na Ballplatzu. (Naše zunanje ministrstvo.) Avstro-Ogrska je zasledovala nasproti Srbiji in Crngorici »podlo politiko« in si ni znala pridobiti v balkanskih državah simpatij. Nemčija nima povoda, da sledi tem napadom. Napačna avstrijska politika je povzročila, da zdaj dajo prednost na Balkanu pred avstrijskim blagom francoskim, belgijskim in angleškim izdelkom. »Zeit« nadalje poroča, da je državni tajnik za zunanje zadeve dr. Jagow v omenjeni komisijski seji pritrjeval graji poslancev proti avstro-ogrski politiki nasproti Srbiji. »Vossische Zeitung« očita tudi avstrijski industriji, da je

balkanske države kratkovidno le za svoje koristi izrabljala.

TROJNI SPORAZUM ZA EPIROTE.

Zastopniki Rusije, Francije in Anglije so 9. t. m. izročili dunajskemu zunanjemu uradu noto glede na epirski in otoški vprašanje. Noto trojnega sporazuma zahteva: Vseh 6 veleisl naj vpliva pri albanski vladi, da dobe Epiroti svoje verske in jezikovne svobodščine. Upravičena je želja Epirotov, da bodo v albanskem orožništvu zastopani. Veleisle so voljne dobrohotno presojati vprašanje o ureditvi meje pri Argyrocastru. Glede na vprašanje otokov naj velesile v Carigradu na to delajo, da naj se na Turčiji prideljenih otokih varujejo verske in jezikovne pravice grških manjšin; ravno to se pa mora na grških otokih za turške manjšine zahtevati.

PRED STAVKO ŽELEZNIČARJEV V ITALIJI.

V Bologni je na shodu 6000 železničarjev dne 8. t. m. sklenilo, da odklanjajo, kar je vlada železničarjem obljubila Najbrže izbruhne splošna stavka.

PRIPRAVE ZA SPLOŠNO STAVKO NA ANGLEŠKEM.

Sindikalisti pripravljajo splošno stavko. Zahtevajo, da naj se vsakemu delavcu tedenska plača za 5 šilingov poviša. Strokovne delavske zveze poizkušajo pridobiti za svoj načrt. Istočasno naj bi pričeli stavkati železničarji, rudarji, transportni delavci in vsi tvorniški delavci. Tudi črkostavci naj bi stavkali.

RUSI PROTI NEMŠKI KONKURENCI.

Ruska дума je v svoji seji dne 9. t. m. z ogromno večino sprejela zakonski načrt, ki uvaja carino na uvoz rži, graha in fižola v višini 30 kopejk za brutopud. Zastopnik trgovskega ministrstva je izjavil, da se namerava s predlogo omejiti nemška konkurenca.

Dnevne novice.

+ Seja izvršilnega odbora S. L. S. bo v sredo, dne 15. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne v posvetovalnici K. T. D. (Katoliška tiskarna, I. nadstropje.)

+ Na naslov c. kr. avstrijske vlade. Avstrijski vladi je gotovo znano, kako infamno gonjo je nemškonacionalno časopisje v zadnjem času zoper Slovence začelo. Mi smo radovedni, kaj si vlada spričo tega misli. Najbrže ji je še prav, da nas Nemci blatijo kot veleizdajalce, ker ji s tem dajejo povod, da nas pritiska dalje. Ampak če bi vlada morebiti rada vedela, kaj si mi pri tem mislimo, ji lahko ustrežemo. Mi si mislimo to, da Nemci na jugu zato toliko o našem »veleizdajalstvu« pišejo, ker hočejo s tem zakriti svoje lastne veleizdajalske težnje in delovanje. Ali ne razglajajo sami, da hočejo celo Pramorje izlepa in izgrda spremeniti v nemško posest? Ali v to svrhu ne delajo na vse kriplice na to, da Slovence iz vseh uradov, z železnic in sploh povsod, kjer visi nad vratmi avstrijski orel, iztisnejo? Ali nas ne proglašajo za tujce na naši lastni zemlji, za inferijorne »Wende«, ki jih je treba iztrebiti kakor mrčes? Zdaj pa vprašamo avstrijsko vlado, če ni to veleizdaja na obstoju avstroogrsko monarhije? Kdor dela na to, da bodi vse nemško od Belta do Adrije, ta zabija klin v našo državo, ki združuje v geslu pravičnosti in enakosti vse narode, vsem zagotavlja obstoj in varuje vsakogar na dedni posesti. Potem mora Avstrija narazen! Če se nam odreka naša domačija, napoveduje uničevalni boj na naših tleh, odreka vsaka bodočnost, preti s 60 milijoni Nemcev in če avstrijska vlada sama to trpi, kje in kaj je potem Avstrija, ki naj bo naš verni in ljubi dom? Zato so nemški nacionalci veleizdajalci in ne mi. Saj vidimo, da se ti gospodje, po večini c. kr. uradniki, v Gorici in Trstu družijo z laško iredento in z mazzinijanci, temi najhujšimi sovražniki Avstrije, proti nam, ki smo gotovo odnekad najzvestejša straža te države ob Adriji. Seveda se avstrijska vlada za te pojave ne zmeni. Dočim je vladna policija za petami že vsakemu slovaškemu piskrovezu, češ da je sumljiv veleizdajec, pa smejo gospodje z zlatim ovratnikom, kakor n. pr. Wieser v Gorici, na shodih neovirano hujskati proti nam, avstrijskim državljanom, češ, železnice na jugu so zato tu, da se utrdi nemštvo, Slovenci pa poženejo! To vsenemško iredento primite, če vam je kaj za Avstrijo! Kdo pa govori danes največ o potrebi, razkosati Avstrijo? Rusi? Ne! To idejo so izrekli prvi v Nemčiji, tam jo še danes najbolj propagirajo in od tam dobivajo svojo politično direktivo naši nemški nacionalci. In ti ljudje so tako infamni, da drugim veleizdajalce podtikajo!

+ Slovenski gimnaziji. Statistika naučnega ministrstva glede srednjega šolstva za leto 1913/14, ki je dan izšla, pozna na Kranjskem samo eno slovensko gimnazijo, 2 nemški in 4 utrakvistične, eno nemško realko in eno utrakvistično. V drugih slovenskih deželah ima samo še Gorica eno slovensko gimnazijo. Slovenci na celim jugu monarhije se moremo torej osicelno samo z dvema slovenskima gimnazijama ponašati, z realko pa z nobeno.

+ Bojna pesem Nemcev ob Adriji. Goriška »Soča« ponatiskuje novo nemško bojno pesem »Die Wacht an der Adria« in pravi: »Priporočamo to pesem v pazljivo čitanje zlasti laškim politikom in časnikarjem, ki te dni zatrjujejo, da Nemci nimajo nikakih agresivnih namenov ob Adriji! Pesem pa jasno izraža čuvstva Nemcev ob Adriji in njihove namene odkrito priznava. — Čez čas že uvidijo tudi Lah! nemško nevarnost, dandanašnji pa so še tako oslepljeni, da bodo še nekaj časa z Nemci peli: Fest steht und treu die Wacht am Meer!«

+ Srbska vlada za združništvo in osvoboditev kmetijskega stanu. Srbska vlada se bo sedaj v prvi vrsti bavila s tem, da reši kmetstvo vprašanje v Makedoniji, kjer so dozda paševali turški veleposredniki. Kakor je izjavil narodnogospodarski minister Janković v eni zadnjih sej skupščine, bo vlada fond za pospeševanje kmetijskega združništva zvišala od 2 na 4 milijone in ustanovi centralno banko za oblikatorično odvezo kmetov v novih pokrajinah. Kmetje bodo vplačevali odvezno svoto z dolgimi obroki in nizkimi obrestmi.

+ Dunajsko zborni poveljstvo za npravno vzgojo vojakov. Dunajsko zborni poveljstvo je izdalo odlok, ki se peča s samoumori in poskušanimi samoumori v 2. armadnem zboru. Večinoma povzroča samoumori lahkomišljenost. Poveljnikom pododdelkov (stotniki in ritmojstri) se naroča, da morajo vojake na stanovske dolžnosti toplo in prisrčno opozoriti. Npravno naj vojake vzgajajo pred vsem v materinem jeziku. Poveljniki naj se trudijo, da bodo poznali osebnost vsakega svojega vojaka, da lahko individualno z njimi postopajo. Zborni poveljnik opozarja na staro preizkušeno vrednost božje besede in naglašja, da je potrebno nuditi vojakom vedno priliko, da grede ob nedeljah v cerkev. — Ta odlok je nekaj zelo lepega in je bil nujno potreben, ampak v naši armadi bi se moralo še marsikaj drugega preosnovati, da bi se namen, ki ga ima ta odlok, res dosegel. Najprej mora višja armadna oblast božji zakon priznavati, ne pa ga načeloma in dostikrat žalibog tudi dejansko prezirati kakor n. pr. v vprašanju dvoboja. Drugič pa mora verski in npravni duh prešinjati tudi tiste, ki imajo moštvo vzgajati, kar se pa dostikrat pogreša. Posebno o npravnosti se v vojaških krogih goje v marsikaterem pogledu kaj čudni in posebni nazori.

— Izjava. Z ozirom na izjavo tov. Slapšaka, priobčeno v »Slovenec« dne 8. aprila, izjavljam s tem, da radi tistega dela njegovega sodelovanja za regulacijo učiteljskih plač, radi katerih se je imel on zagovarjati pri centralnem odboru »Slov. zveze«, ne more delati mene nikakor odgovornega, ker se je dotična akcija začela brez moje vednosti. Kdo je njegovo ime podpisal na telegramu, pa tudi meni ni znano, mislim si pa lahko, kdo. — Za podružnico »Slov. zveze« za Gorenjsko Fr. Petrič, t. č. predsednik.

— Mesarji v Mokronogu so podražili vsled deželne doklade meso pri kili za 24 h. To je že več kot oderuštvo; sedaj velja kilogram govedine tukaj 1 K 44 h, pa kako meso! Lepo živino kupujejo, pa jedo jo v Gradcu ali na Tirolskem. Čuje se, da pride v gostilno »Pri lipi« nov gostilničar in mesar. Dobrodošel, bo vsaj nekaj konkurence, nas ne bosta domača mesarja več iz kože devala. Na Mirni je še sedaj govedina po 1 K 20 h, od Mirne do Mokronoga pa tudi ni cel dan hoda.

— Umrla je v Trzinu dne 8. t. m. Jerica Klofutar, mati tovarnarja g. J. Klofutar in gospe Vidmar. Pokopali so jo na Veliki petek. — V ljubljanski bolnici je umrl tukajšnji jetniški paznik Gantar po kratki bolezn. Odkar ga je napadel neki kaznjenež z nožem, je začel hirati Naj počivata v miru!

— Odborova seja »Matica Sloven-ske« dne 6. aprila 1914. Predsednik pozdravi nove odbornike gg. prof. Breznika, dr. P. Grošlja, dr. Iv. Laha, dr. Vl. Ravniharja ter javi, da sta kot ustanovniška pristopila predsednik »Matica Hrvatske« dr. Oton Kučera in »Činovnička zadruga« v Petrinji. »Matica« je častila duševnemu voditelju lužičkih Srbov dr. Z. Muki ob njegovi 60letnici

ter stopila v zvezo s poljsko »Akademijo umetnosti v Krakovu«. Bivšim odbornikom gg. dr. A. Brezniku, dr. Jos. Debevču, dr. Fr. Deteli, Fr. Finžgarju, prof. Iv. Grafenauerju, dr. J. Grudnu, kanoniku Iv. Sušniku izreka odbor toplo zahvalo. — Za predsednika se izvoli ponovno dr. Fr. Ilešič, za I. podpredsednika Peter vitez Grasselli, za II. podpredsednika svetnik Fr. Milčinski, za blagajnika g. ravnatelj A. Koder, za ključarja g. dr. P. Pestotnik. Izvrše se volitve v odseke, in sicer pride g. prof. Breznik v knjižni, zemljepisni in narodopisni odsek, dr. P. Grošelj v knjižni in narodopisni odsek, dr. Ivan Lah v knjižni in v odsek za slovenski jezik, dr. Vlad. Ravnihar v gospodarski odsek. V odsek za slovenski jezik se izvoli še g. prof. dr. R. Nachtigal. — Častna nagrada za 1913 se podeli pisatelju romana »Gospodin Franjo«, Podlimbarskemu. — Za tajnika se ponovno izvoli pisatelj M. Pugelj. — Odsek za izpremembo pravil bo pospešil delo.

— **Nesreče.** Anton Kastelic, posestnikov sin iz Mirne, in Anzelm Slak, goštačev sin iz Pristave pri Trebnjem, sta delala med drugimi delavci v vinogradu. Videla sta, da je imel neki drugi delavec samokres v žepu suknje, katero je bil odložil. Nato sta mladoletna delavca vzela samokres in ko pri dvakratnem sproženju ni bilo strela, sta mislila, da samokres ni nabasan. Ko je pa Kastelic brez vsake nadaljne pozornosti sprožil samokres tretjič, je pogljal kroglo skozi dlan svoje leve roke v Slakovo desno dlan, v kateri je obtičala. Dečka se zdravita v kandijski bolnišnici, kjer so s pomočjo Röntgenovih žarkov operacijskim potom odstranili kroglo iz Slakove roke. — Avgust Žitnik, ključavničar premogarske družbe v Krmelu, si je zlomil desno nogo v goleni. — Helena Rogelj, posestnika žena v Kandiji, je padla z voza in si zlomila tilnik. Obležala je nezvestna in v naslednjem jutru, 9. t. m., umrla.

— **Mlekarski tečaj na Vrhniki.** Na mlekarški šoli na Vrhniki priredi deželni odbor v času od 20. aprila do 15. septembra t. l. mlekarški tečaj. V tečaj bo sprejetih 12 fantov in 6 deklet v starosti 16 do 28 let, ki znajo pisati in računati, o čemer bo prosilec prejel vsprejemni izpit. Stanovanje bo brezplačno za moške na mlekarški, za dekleta na gospodinjski šoli, pač pa si morajo učenci in učenke sami skrbeti za luč in pranje perila. Dekletom je prineseti s seboj tudi posteljno perilo in odejo. Izvenkranjci se sprejemajo v tečaj, v kolikor ne bodo mesta zasedli domačini. Izvenkranjci morajo tudi plačati takoj pri vstopu moški 50 K, dekleta 40 K šolnine. V svrhu pokritja stroškov za hrano, šolske potrebe, vožnjo itd., kateri načeloma zadenejo udeležence same, pa je deželni odbor določil po šest ustanov za fante in dekleta iz Kranjske po 30 K na mesec. Prošnje za sprejem je vlagati pri deželnem odboru najkasneje do 14. aprila t. l. Prošnjam je priložiti zadnje šolsko izpričevalo. Oziralo se bo pri vsprejemu v prvi vrsti na one prosilce, ki jih priporočajo domače zadruge.

— **Vlomilec.** Sv. Jošt nad Kranjem. Tat je udril v hišo Janeza Krašovca v Pševem dne 7. t. m. popoldne. Pobil je okrog 3 K denarja in nekaj jedil. Ljudje so že večkrat videli nekega potepuha, ki se je potikal tu okrog.

— **Za pogorelce** v Tribučah, politični okraj Črnomelj, je dovolilo ministrstvo za notranje stvari v sporazumu s inančnim ministrstvom 500 K podpore.

— **Slovenski naravoslovci in zdravniki** se naprošajo, da se oglase pri predsedniku društva zdravnikov na Kranjskem primariju dr. Gregoriču, ako se hočejo udeležiti V. shoda čeških naravoslovcev in zdravnikov v času od 29. maja do 3. junija (o Binkoštih) v Pragi, da se sestavi slovenski odsek za ta shod in sicer do 30. t. m.

Glasba.

Ij **Zadnja operna predstava.** V torek se vrši zadnja operna, v sredo zadnja operna predstava. Po sklepih občinskega sveta se ni nadejati, da bi imeli v doglednem času svojo slovensko opero, a tudi za gostovanje hrvatske opere ne bo občina dala več sredstev. Opozarjamo torej ljubljansko občinstvo, da se 15. t. m. vrši slovo od naših bratskih gostov, hrvatskih pevk in pevcev. Požrtvalno je bilo za hrvatsko oboje dvajsetkrat se ponavljajoče potovanje iz Zagreba v Ljubljano in nazaj; vršiti so morali Hrvatje svojo težko službo na dveh odrih, a vse predstave so se vršile vendarle gladko in brez najmanjših zadreg. To je dokaz, da je to vrlo oboje vzorno disciplinirano ter da je docela razumelo veliki kulturni in socialni pomen, ki ga je imelo gostovanje hrvatskega kralja, kazalstva v sezoni

1913/14 za naše mesto. Brez požrtvovalne pomoči tega ansambla bi bila ostala Ljubljana brez glasbenih predstav na veselje naših narodnih sovražnikov. Imeli smo 24 lepih opernih in operetnih predstav. Izrazimo torej hrvatskim umetnicam in umetnikom v sredo, 15. t. m., svojo zahvalo in rečimo odkritosrčno: Na svidenje.

Koncertna pevka gospa Fanetta Hermsdorf-Bilinova bo sodelovala v »Oljkinih« koncertih »Glasbene Matice«. Umetnica je naša slovenska moč. V Ljubljani je obiskovala in dovršila učiteljske in postala učiteljica. Že kot gojenka učiteljske je kazala veliko zanimanje in nadarjenost za petje in glasbo. V šoli »Glasbene Matice« se je učila solopetja pri ravnatelju Fr. Gerbiču in pri vodju M. Hubadu. Na Dunaju se je omožila z zdravnikom dr. Hermsdorffom; sedaj biva s soprogom stalno v Karlsruhe na Nemškem. V Karlsruhe je nadaljevala študije pri slavem tenoristu, komornem pevcu Jadowkerju, ki je sedaj dvorni pevec v Berlinu in dovršila pri prof. Rosenbergu. Po dovršitvi študij se je posvetila koncertnemu petju, v kolikor ji dopuščajo rodbinske razmere. V zadnjih dveh sezonah je nastopila z resnično velikim uspehom v več kot 20 mestih na Nemškem; navajamo mesta: Baden-Baden, Rastatt, Aachen, Luzern v Švici, Karlsruhe, Wesel, Koblenz, Gengenbach, Offenburg, Gaggenau, Speyer, Pforzheim, Bruchsal, Gernsbach, Jöhlingen, Lahr, Bühl, Frankfurt am Main, Heidelberg, Tauberbischofsheim, Tuttingen, Kaiserslautern. Letos je žela prave triume kot Carmen in Santuzza v operi v Kaiserslauternu in lani v Luzerni v Švici, tako da je morala ponavljati gostovanja. — Hermsdorffova ima mogočen, obsežen, dramatičen sopran. Kritiki brez izjeme hvalijo njen glas, temperament in dušepolno zrelo umetniško predavanje in jo pozdravljajo povsod kot dobrodošlo umetnico. — Zakaj navajamo vse to? Ker je mnogo Slovencev, ki čislajo domačega umetnika šele od takrat naprej, ko je pri drugih — tujih narodih dosegel uspehe! Dokler pa je deloval v domovini, ga niso čislali.

Ij **Musica sacra v stolnici.** Veliko soboto pri slovesnem vstajenju ob štirih popoldne: Dva razponzorija pri matutinu, zl. Anton Foerster, Surrexit pastor bonus, zl. St. Premrl, Te Deum, zl. V. Goller, Regina coeli, zl. Ant. Foerster, Tantum ergo, zl. P. Ang. Hribar, Velikonočna pesem, zl. Gregor Rihar.

* **Marijina hči pri mizi Gospodovi.** Za ženski zbor z orglami zložil Alojzij Mihelčič, organist v Metliki. Op. 18. Z dovolitvijo preč. kn. šk. ordinariata ljubljanskega. Založil skladatelj. Tisk (litogr.) J. Blasnika nasl. v Ljubljani. — To najnovejšo delo gospoda Mihelčiča obsega tri pesmi na čast sv. Rešnjemu Telesu, ki so — kakor že naslov pove — porabne zlasti za skupno obhajilo Marijinih hčera. Vse tri pesmi so postavljene za triglasni ženski zbor s spremljevanjem orgel. Melodije so priproste a ljubke, spremljevanje lahko. Ker imamo le malo cerkvenih pesmi, ki bi bile res za ženski zbor uglasbene, bodo ženske Marijine družbe gotovo z veseljem segle po teh zelo porabnih pesmicah. Dobivajo se pri g. skladatelju v Metliki in v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. En izvod stane 75 vin., pet izvodov 3 K.

GLAVNI UREDNIK VLADNEGA LISTA V NEMČIJI A RAZDELITEV NAŠE DRŽAVE!

Dr. Oton Rottermann je glavni urednik znanega glasila nemškega državnega kanclerja »Norddeutsche Allgemeine Zeitung«, in sicer za oddelek, ki obravnava zunanje zadeve. Kar navedeni list zapiše, velja in je sodba nemškega kanclerja, ki vodi zunanjo politiko naše nemške zaveznice. Zdaj se pa poroča, da je dr. Rottermann na nekem javnem shodu izvajal tole: »Vedni razvoj armade dovede do gospodarskega propada evropskih držav, če se bodo armade tako razvijale, kakor se dozdaj razvijajo. Edina možnost, da se trajno zagotovi evropski mir, je, da se ognjišče Evrope, avstro-ogrska monarhija, tako razdeli, kakor je to »Novo Vreme« predlagalo. Rusija kakor Francija bi dobili, kar teritorialno zahtevata, nemške kronovine (avstrijske) bi pa uživale mesto narodnih in plemenskih političnih sporov dobrobit nemške kulture v miru.« Zdaj naj se pa zanašajmo na našo »nibelungstreue« zaveznico, ko že tak mož govori o razdelitvi Avstrije!

Povsod zahtevajte velikonočne razglednice „Slovenske Straže“!

Primorske vesel.

p **Umivanje nog pri Sv. Justu v Trstu.** Na veliki četrtki je tržaško-koperski škof dr. Karlin pri Sv. Justu slovesno umival noge sledečim 12 starčkom: 84 letnemu Antonu Acerbi, 80 letnemu Antonu Peručevacu, 80 letnemu Franu Srebot, 78 letnemu Antonu Perko, 78 letnemu Andreju Prinčiču, 78 letnemu Ivanu Švara, 70 letnemu Antonu Templenici, 78 letnemu Ivanu Franku; teh 8 je zbralo ravnateljstvo mestne ubožnice; škofijski ordinariat pa je izbral 80 letnega Ferdinanda Aniča, 87 letnega Petra Fonda, 84 letnega Josipa Stuarta in 86 letnega Mateja Otrouška. Skupna starost vseh 12 starčkov znaša 971 let.

p **Nadvojvoda prestolonaslednik v Gorici.** V torek popoldne je iz Čedad v najstrožjem »incognito« v Gorico došel prestolonaslednik Franc Ferdinand. Obiskal je nekaj trgovin. Posetil je tudi člana gosposke zbornice ekselencio barona Locatellija. Tam ga je pozdravil tudi deželni glavar dr. Faidutti. Nadvojvoda se je nato odpeljal v Lokve, a se je drugi dan kmalu vrnil v Gorico in odpeljal okrog 11. ure popoldne v Miramar.

p **Državna podpora za Primorsko.** Poslanec Fon je od vlade dobil obvestilo, da je dovoljenih za celo Primorje 229.000 K podpore zoper bedo, ki so jo povzročile vremenske neizgode l. 1912. in 1913. Ta svota je gotovo premajhna!

p **Političen shod v Kobaridu.** Na velikonočni ponedeljek priredi »Katoliško politično in gospodarsko društvo za kobaridski okraj« javni shod v Kobaridu pri »Stribarju«. Začetek ob dveh popoldne. Govorila bosta državni in deželni poslanec Jož. Fon in urednik Fr. Kremžar.

p **Orli ob italijanski meji.** Zanimiv izlet prirede briski Orli na velikonočni ponedeljek, v Mirnik ob državni meji, kjer bo orlovska slavnost z govori, petjem in telovadbo.

p **Umrli** je v Bovcu nagloma posestnik Miha Mlekuž, star 72 let.

p **Dveh Orlov zgodnji grob.** V Vitovljah je 5. t. m. umrl 20 letni Orel Vincenc Remec, član Orla v Oseku. Isti dan je v goriški bolnišnici umrl prvaški Orel Ivan Bavcon, star 25 let. Prepeljali so ga domov v Prvačino.

p **Osebnosti.** Pravosodni minister je imenoval sledeče avskultante za c. kr. sodnike: Senena Mogorovič za Buzet, dr. Gvidona Batiggi za Tržič, dr. Henrika Irgolič za Ajdovščino in Frana Cigoj za Volovsko-Opatijo.

p **Kruh podražen.** Peki v Gorici so podražili kruh in sicer kar za 4 h pri kilogramu. Zemljice in korneti so pa nekoliko manjši. V Gorici se tako podražanje močno občuti, ker je draginja tako velika. — V Trstu pa so sklenili peki, da ne bodo prodajali več kruha na tehnično, ampak samo hlebčke, zemljice, kornete itd. Pravijo, da je to v korist občinstvu, ali v celem Trstu tega nihče ne verjame.

p **Češka Filharmonija v Gorici.** Kakor čujemo, priredi slavna »Češka Filharmonija« iz Prage na svojem potovanju na jug dne 16. t. m. koncert v »Trgovskem domu« v Gorici. Ta koncert bo za Gorico nekaj posebnega. Ali bi ne mogla »Češka Filharmonija« na svojem povratku priti tudi v Ljubljano?

p **Francoski zrakoplovec Chevillier v Gorici** se bo spustil v zrak na Vel. Rojahn na velikonočno nedeljo popoldne. Le za slučaj prav slabega vremena se polet vrši v ponedeljek.

p **Telefonsko omrežje v Gorici** se sedaj restavrira. Pri delih seveda ni mogoče drugače, kakor da se zgode pomote in napake v telefonu. Toda to bodo abonenti radi potrpežli, da bo le telefonske mizerije v Gorici konec. Odslej bo telefon imel lahko v Gorici 400 naročnikov.

p **Tatovi na delu.** V noči od torka do srede so neznani tatovi v Št. Ferjanu pri Gorici okradli Trpinovo trgovino in odnesli mnogo svinjine in drugih reči. Od Trpina so šli h Kolonu, pri katerem so popili precej vina. Naposled so obiskali posestnika Terčiča, okrožnega načelnika, ki so mu pobrali nekaj perila. Pred tremi tedni so odnesli nekemu kmetu celega zaklanega prešiča. Ljudje so v strahu.

p **Čuden polzkušen samoumor.** Lastnik gostilne v Lazzaretto vecchio št. 6, Fran Češman si je hotel v večer okoli 10. ure zvečer na čuden način vzeti življenje. Zasadil je čevljarski nož v steno in se tako zaletel proti steni, da mu je nož ravno srce prodrli. Koj nato je bil sicer operiran, a je malo upanja, da bi okrevail.

p **Živnostenska banka, ekspozitura v Grazi.** prične poslovati dne 1. maja t. l. ter bo do sklepa kopališčne sezije, t. j. dne 15. septembra t. l. opravljala vse bančne posle.

p **Aretacija.** V Trstu so zaprli uslužbenko v socialnodemokratski Delavski konsumni zadrugi Marijo Mahorčič, ker je na sumu, da je sodelovala pri tatvini 15.000 K, ki se je v tem zavodu zadnje dni zgodila.

Štajerske novice.

p **Proslava 500letnice vstoličenja zadnjega korotanskega vojvode.** Narodna društva v Mariboru, Narodni dom, pod pokroviteljstvom »Zgodovinskega društva« prirede na belo nedeljo, dne 19. aprila 1914, veliko slavnost v proslavo 500letnice vstoličenja zadnjega korotanskega vojvode. Spored: 1. B. Smetana: Overture iz opere »Poljub«. 2. J. Lebar: »Molitev«, poje moški zbor. 3. V. Parma: Intermezzo iz opere »Ksenija«. 4. Slavnostni govor. Govori gospod dr. Anton Medved. 5. Moskovski: »Serenada«. 6. Smetana: Sanjalka iz opere »Poljub«. 7. Anton Askerč: »Knez Volkun«. Zgodovinska slika vstoličenja v dveh dejanjih z godbo in plesom s spremljevanjem godbe pod osebnim vodstvom skladatelja gospoda dr. Antona Schwaba. Režiser Josip Molek. 8. V. Parma: Minka-valček (med odmorom). 9. Iv. pl. Zajc: »Večer na Savi«. 10. »Tugomer«. Založila. 5. dejanje. Spesnil Josip Jurčič. 11. Iv. pl. Zajc: Duet in zadnji sklep iz opere »Nikola Šubić Zrinski«. 12. Živa slika. Godbo proizvaja »Glasbeno društvo«. Začetek točno ob pol 4. uri popoldne. Blagajna se odpre ob pol 3. uri popoldne. Vstopnina: Foteljski sedeži 3 K, sedeži I. do IV. vrste 2 K 50 vin., V. do VIII. vrste 2 K, IX. do XII. vrste 1 K 50 vin., stojišča 1 K. Dijaške in vojaške vstopnice 60 vin. Sedeži na galeriji 1 K, stojišča 40 vin. Predprodaja vstopnic pri g. V. Weixlu, trgovcu, Glavni trg št. 22. Abonirani sedeži so neveljavni ter se hranijo samo do zaključka predprodaje. Garderoba ni všteta!

p **Odstop slovenjebistriškega župana Stigerja.** Dne 7. t. m. je župan Albert Stiger v Slov. Bistrici odložil svoj mandat kot župan. Mož je že sicer 66 let star, vendar se domneva, da so motivi za njegov odstop čisto drugi nego starost. Stigerja je zelo presenetilo, ko se je zvedelo, da je občinska volitev v III. razredu razveljavljena, razburilo pa je dobrega moža tudi, ko je videl, da poka na nemški strani na vseh koncih in krajih. Okrajna hranilnica, spor med Nemci, falirana železnica, falirani cestni načrti, napredovanje Slovencev so moža tako razburile, da je raje sam šel kamor spada. Nadomestuje ga Versolatti.

p **Občinska volitev.** Pri Sv. Krištofu tik Laškega trga je zmagala na celi črti Kmečka zveza. Med kmečkimi volilci se je pokazala vzorna edinost.

p **Novi župani.** Za župana v veliki občini Loka pri Zidanem mostu je izvoljen naš somišljenik Fr. Kacjan. — V Raginski gorci pri Sv. Emi pa je izvoljen Janez Anderlič.

p **Občinske volitve** bodo imeli dne 21. aprila v Zetalah pri Rogatecu. Če bodo naši agitatorji vedeli čas prav uporabiti, bo zmaga na naši strani. Dokler je še čas, krepko na delo!

p **Letošnji novomašniki.** Iz četrtega letnika gospodje: Jožef Dušič, rojen v Zagrebu; Janez Hanžič iz Sv. Jurja pod Taborom; Martin Kozar od Sv. Antona v Slovenskih goricah; Jožef Kuk iz Kobje; Vid Pavlič iz Št. Vida pri Planini; Jožef Sajovic, rojen v Orehovlju na Kranjskem; Anton Sodrek, rojen v Čadramu; Alojzij Šlik od Sv. Petra pri Mariboru. Iz tretjega letnika gospodje: Fr. Jazbanšek iz Št. Vida pri Planini; Evgen Loriger iz Ljubnega; Janez Messner od Sv. Primoža nad Muto; Jožef Petrovič iz Ptuja; Friderik Sternad od Sv. Benedikta v Slovenskih goricah; Avgust Šparl iz Jarenine.

p **Pohvaljeni orožniki.** Dežel. orožniško poveljstvo je izdalo pohvalnice sledečim orožnikom: Juriju Frasu, A. Kolariču in Jožefu Strojcu postaje Gornjgrad ter Francu Weber v Šmarju pri Jelšah.

p **Mariborsko mestno kopališče** je bilo otvoreno dne 9. t. m. dopoldne. Kopališče je dokaj moderno urejeno.

p **Blumentag v Mariboru.** Že sedaj opozarjamo, da bo tudi letošnji skupiček mariborskega Blumentaga namenjen izključno za protestantovsko vsenemško svrhe.

p **V Mariboru je umrl** dne 9. t. m. dopoldne zdravnik dr. Raimund Grögl, star 73 let. Rajni je kljub svoji starosti opravljal svojo zdravniško službo.

p **Avtomobilne zveze.** Med Št. Lenartom in Mariborom bo baje v poletju zopet otvorena avtomobilna zveza. Med Mariborom in Gornjo Polskavo bo od 1. maja naprej vozil avtomobil. Vozil bo štirikrat na dan. — Avtomobilna proga med Grobelnim in Brežicami

(Grobello, Šmarje, Mestinje, Podčetrtek, Kozje—St. Peter, Bizeljsko, Brežice) se bo baje otvorila 1. maja. Sedaj prav pridno razširjajo ceste, ker pri dosedanjih cestni širini oblast ne dopusti voznje. — Govori se tudi o avtovožnji med Mariborom in Lučanami, oziroma Maribor—Gornja Sv. Kungota.

Š **Kap** je zadela dne 9. t. m. dopoldne v Mariboru g. Streleca, nadučitelja pri Sv. Andražu v Slov. gorici. Bil je na obisku pri profesorju dr. Pivkottu (kjer bi se naj vršil krst), kar ga nenadno zadene kap. Upajo, da bo petdesetletni mož okrevati.

Š **Otrok padel v globočino**. Na Dončki gori je petleten sinček posestnice Terezije Kamenšek šel na skedenj, s katerega je padel več metrov globoko. Oče je našel sinčka jokajočega na tleh, ponesel ga je v hišo, kjer pa je sirota umrl vsled pretresenja možganov. — V Retnjah pri Trbovljah pa je padel 4. t. m. triinpolletni Edvard Penič iz prvega nadstropja z okna na trda tla. Oče je našel otroka s polomljenimi udi na tleh. Malega reveža so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Š **Bela žena**. Pri Sv. Trojici je umrl sinček bivšega tamošnjega zdravnika dr. Kraigherja, Alojzij. — Na Planini pri St. Vidu je umrla žena vrliga župana na Golobinjaku, 33letna Neža Pušnik. V novi cerkvi pri Vojniku je umrl Mihael Prelažnik. — V Gradcu je umrl sin mariborskega mesarja Černeja 27letni Adolf. — Pri Sv. Petru niže Maribora je umrl mladenič Jožef Purgaj. — Dve vzorni 20letni mladenki ste umrli pri Sv. Miklavžu nad Laškimi: Marija Deželak in Frančiška Ulaga ter Jožefa Dvoršek.

DINAMITNI NAPAD NA ŠOLSKEGA RAVNATELJA.

Iz Prage se poroča: V Vlkaniču je bil z dinamitom napaden šolski ravnatelj Blaha, ki se je z vaščani spril in tožil 35 vaščanov radi razžaljenja časti, ki so bili večinoma tudi obsojeni. Ponoči na 9. t. m. je pa razpočila v Blahovem stanovanju dinamitna patrona, ki je hišo porušila. Blaha je strašno razmesarjen: odtrgani sta mu obe roki. Prepeljali so ga v praško bolnišnico. Preiskava je dozdaj še brezuspešna.

ZOPET ZLOČIN SUFRAGETK.

Starodavni lepi grad Orlan v irski grofiji Antrim so zažgale sufragetke. Škoda je zelo velika.

Ljubljanske novice.

Ij **Na velikonočno nedeljo** bo premlilostni knezoškof po pontifikalni sv. maši v stolnici podelil slovesen papežev blagoslov, s katerim je združen popolni odpustek za vse one vernike, ki prejmo sv. zakramente, so navzoči, ko se blagoslov deli in opravijo predpisane molitve na papežev namen.

Ij **Marijina družba gospodov v Alojzijevešču** se udeleži velikonočne procesije v stolni cerkvi. Zbirališče za stolno cerkvijo ob 4¼. uri. Prosi se prav obilne udeležbe. N. c. p. b. v. M.!

Ij **Velikonočne razglednice »Slov. Straže«** prodajajo v Ljubljani naslednji: Prodajalna Katoliškega tiskovnega društva (Ničman), Fran Soukal (Predškofijo), Ana Škulj (Poljanska cesta), Ana Janežič (Sv. Florijana ulica), Hinko Sevar (Sv. Jakoba trg), trafika Blaž in Štrkovič (Dunajska cesta), Ivana Pichler (Kongresni trg), Ivan Podboj (Sv. Petra cesta).

Ij **Skrivnostna pošiljatev**. »Slovenski Narod« je, kakor znano, pred kratkim izvedel, da je upravništvo »Dneva« dobilo na čeku, poslanem od zunanjega ministrstva 600 K, pa jih je poslalo nazaj. »Slovenski Narod« je navezal na to komentar, češ, ministrstvo je najbrže hotelo »Dan« podkupiti ali pa se je v naslovu zmotilo. Stvar da dokazuje, da morajo na Slovenskem biti listi, ki dobivajo denar iz dispozičijskega fonda. »Dan« danes to zadevo tako-le pojasnjuje: »Končno smo dobili po enem mesecu odgovor na naše vprašanje. Prišel je ob času, ko smo začeli zadevo javnosti natančneje pojasnjevati. Včeraj smo dobili pismo od c. in kr. ministrstva zunanjih zadev, v katerem nam ministrstvo sporoča, da je stvar bila sledeča: Neki uradnik v zunanjem ministrstvu je dolžan v neko posojilnico na Kranjskem. Ta posojilnica je baje poslala »Dnevov« ček. V ministrstvu so namreč onemu uradniku odirgovali od plače in se je nabralo 600 K. Ministrstvo je posojilnico o tem obvestilo in reklo, da pošlje de-

nar proti potrdilu. Posojilnica je nato poslala potrdilo in (seveda pomotoma) »Dnevov« ček. Ministrstvo je kratkoma nakazalo denar po »Dnevovem« čeku in tako je vsota 600 K prišla na upravo »Dneva«. Kako da je prišel ček »Dneva« v ono posojilnico in po kaki pomoti je prišel potem na Dunaj, tega ministrstvo ne more pojasniti. S tem bi bila cela zadeva pojasnjena. Mi nimamo vzroka, da bi dvomili nad resničnostjo tega pojasnila. — Stvar se je torej zelo priprosto razvozljala.

Ij **Kako »narodni biser« moža išče**. »Slovenski Narod« je prinesel te dni iserati sledeče vsebine: »Ženitev! Iščem za izobrazeno damo v svrhu ženitve dobro situiranega gospoda. Dama hoče kruti klerikalni režim popolnoma uničiti radi njene značajnosti in narodnosti. Ne pustimo, da bi tak narodni biser bil uničen in narod oškodovan. Komur je na tem, da dobi pridno, pošteno in značajno ženo, naj prijavi svoj naslov pod »33. M. P.« na upravništvo »Slovenskega Naroda«. — Ali se bo našel med liberalci junak, ki bo posnemal Vrtomira? Kolikor mi poznamo liberalne Vrtomirje, bodo prej upravništvo »Slovenskega Naroda«, če ne že za denar, vprašali previdno vsaj za — fotografijo.

Ij **Potegnil jih je**. Na Glincah stanujoči 32letni pleskar Alojzij Žirovnik se ga rad nasrče, in če mu potem pade kaka beseda narobe, je takoj pripravljen na »samoumor«. Tako so ga že parkrat srečno »rešili«. Opit je prišel tudi predvčerajšnjem domov ter se sprl z domačimi. Med preprirom je zagrozil, da se še isti večer ustrelji, nato pa odšel h Glinčici. Tam je začel s samokresom pomerjati proti sebi, kar je opazila neka dekle in tekla sporočiti domačim. Ti so takoj javili policiji in nadstražnik Ladič se je z vso naglico podal proti usodnemu mestu ter previdno odvezel Žirovniku samokres ter ga aretoval, sosebno še, ker se je bilo bati, da ne ustrelji koga drugega in ker je bil pijan. Prišedši z njim na stražnico, je zdravnik konstatiral, da je mož zaužil preveč alkohola, ni pa sicer bolan na umu. Ko so potem pregledali še samokres, so tudi takoj dognali, da ni bilo prav nobene nevarnosti in da je bil to za njegove sorodnike navaden bav, bav, stražnik Ladič se je pa tudi prepričal, da se mu ni bilo treba bati, da bi se bila Žirovniku ali komu drugemu pripetila nesreča, ker samokres je bil prazen. Žirovnika so nato v zadovoljivost sorodnikov spustili domov.

Ij **Umrli so v Ljubljani**: Ludovik Dolinšek, sin tovarniškega delavca, 22 let. — Jera Stražišar, delavka-hiralka, 76 let. — Marija Medved, rejenska, 9 mesecev. — Ivan Hošek, godbenik, 27 let. — Matevž Bajc, delavec-hiralec, 81 let.

HRVATSKI BAN NA DUNAJU.

Baron Skerlec, ki je bil pri cesarju v avdijenci, je nasproti nekemu časnika izjavil, da se mesto četrttega sekčnega načelnika deželne vlade v kratkem zasede, dasi kandidat še ni določen. Sabor bo sklican meseca majnika, da reši proračun in več zakonskih načrtov, med njimi zakonski načrt o povišanju učiteljskih plač.

IZPOLNITEV RUSKE VOJNE MORNARICE V ČRNEM MORJU.

Dne 10. t. m. polože v Sevastopolju temeljni kamen prvega večjega doka za zgradbo dreadnoughtov, ki se zgradi za rusko črnomoško vojno mornarico.

Zadnje vesti.

STURGHKU SE NE MUDI SKLICATI DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj. Sturghk je izjavil več vodilnim parlamentarcem, da za zdaj na sklicanje držav. zbora niti ne misli in je radi zasedanja delegacij in nekaterih deželnih zborov nemogoče, da ga skliče. Pozneje bi ga pa le sklical, če bi vse velike stranke jasno in obvezno izjavile, da jamčijo za pozitivno delo zbornice.

DOPOLNILNE VOLITVE V HRVAŠKI SABOR.

Zagreb. Pravaši so se za dopolnilno volitev v garčinskem okraju združili. Skupni pravaški kandidat je dr. Tomo Kumičić.

ODLIKOVANJE.

Dunaj. Dunajskemu knezoadškofu dr. Piffu je cesar podelil veliki križ Leopoldovega reda in ga je imenoval za

relata tega reda. — Predsedniku upravne komisije grofa Adalberta Schönburna je cesar odlikoval z redom železne krone prvega razreda.

PERILO SOCIALNDEMOKRAŠKEGA POSLANCA.

Plzen. Tu se vrši pred sodiščem obravnava na tožbo socialnodemokratskega poslanca Prokeša proti članu narodnosocialne stranke Prenka, ki je očital, da se je Prokeš dal ravnatoko podkupiti kot šviha. Da se zaslišijo še nadaljnje priče, se je obravnava preložila.

IZGREDI STAVKUJOČIH KROJAŠKIH POMOČNIKOV V GRADCU.

Gradec. Stavkujoči krojaški pomočniki so danes razgrajali pred raznimi konfekcijami. Dva krojaška pomočnika je policija aretirala.

RAZGOVOR Z RUMUNSKIM KRALJEM.

Pariz. »Matin« priobčuje razgovor z rumunskim kraljem Karolom. Kralj je dejal: Med Rumunsko in Albanijo so bile vedno ozke zveze. V Albaniji se izvršuje delo, vredno Evrope, ako se posreči, bo čast civilizaciji. Rekel sem princu Wiedu: »Ako si izbereš to nalogo, ni večje in lepše za princa«. Upam, da Evropa knezu Wiedu ne bo odrekla sredstev, da izvrši to, kar si je namenil. Upam, da ga bo podpirala vsa Evropa, v katere imenu dela. Kralj je poudarjal potrebo mirne solidarnitete Evrope. Mir se mora vzdržati. Novo vojsko je preprečiti za vsako ceno. Seve pozabiti ni, da danes narodi napravijo vojsko. Narodi določijo tok, proti kateremu je vsak suveren onemogel. Bil sem pa priča, s kako velikanskim naporom je poizkusil bulgarski car Ferdinand preprečiti drugo balkansko vojsko. Jaz sem v Rumuniji opetovano pomirjevalno posredoval. Rumunija je bila vedno velikosrčna in zmerna. Posredovali smo vedno za premagance. Ni krivda Rumunije, da Bulgarija ni ohranila Odrina in da ji niso priznali Kavale. Jaz nisem na tem vztrajal, ker je Grčija, naš zaveznik, polagala na to veliko važnost in ker mi je nemški cesar opetovano nujno brzojavil v korist grškega kralja Konstantina.

VČERAJ PRIJATELJICI — DANES SOVRAŽNICI.

Budimpešta. »Romanula«, glasilo sedmograških Rumunov, objavlja veliko pozornost vzbujajoč pogovor z neko vevpljivno osebo v Bukareštu, ki je izjavila, da se v zadnjem času v Dobrudži, ki jo je Rumunija dobila po drugi balkanski vojski, pojavlja bulgarska incidenta. V Bukareštu sodijo, da je Avstrija posredna povzročiteljica te agitacije v novem rumunskem ozemlju. — Med drugimi takimi dogodki se navaja sledeče: V pristanišču Balčiku so našli podmorsko mino, ki je bila položena z namenom, da bi raznesla rumunski poštni parnik, ki vozi med Konstanco, Carigradom in Aleksandrijo. — Ona vplivna bukareška oseba je izjavila, da je z ozirom na te dogodke popolnoma izključena možnost, da bi postali odnosi med Rumunsko in Avstrijo zopet tako pristrčni, kakor so bili nekdanj. Na Dunaju so vse to že dobro razumeli in so že odredili primerne odredbe ob rumunski meji, **ko so odtegnili vse rumunske polke od meje in jih nadomestili z mažarskimi in nemškimi**. Te in nadaljnje odredbe avstrijskega generalnega štaba so dale povod rumunskemu generalnemu štabu, da je s svoje strani tudi ukrenil vse potrebne protiodredbe. — Med drugimi avstrijskimi odredbami je navajal oni bukareški odličnik tudi odredbe, da ne sme v Bukovini noben državljani od 18. do 40. leta zapustiti dežele. Zato so tudi mnogoštevilni bukovinski Rumuni, ki hodijo navadno vsako leto na Vlaško, morali ostati doma, kjer so brez dela in zaslužka. Javno mnenje rumunsko da je sedaj prepričano, da je najboljša rumunska politika sporazum z Rusijo, s katero more postati razmerje še pristrčnejše vsled skorajšnje zaroke sina rumunskega prestolonaslednika z najstarejšo carjevo hčerko. Druge vojaške odredbe da je odredila Avstrija ob ruski meji, kjer so ruske vojaške oblasti že zdavnaj odredile obširna armadna gibanja. Na vprašanje, kako stališče bi zavzela Rumunska v morebitnem avstrijsko-ruskem sporu, je bil odgovor, da je Rumunska pripravljena na obrambo svojih koristi. »Evropa ostrmi nad rezultati prihodnje rumunske splošne

mobilizacije. Pripravljeni smo, da postavimo v vojno vojsko, ki šteje malo manj nego milijon mož.«

ODGOVOR NA GRŠKO NOTO.

Rim. Zastopniki Francoske, Angleške in Ruske so posamezno izročili zunanjemu ministrstvu načrt odgovora tripelentente na grško noto.

TURČIJA IN SRBIJA.

Carigrad. Tukajšnji zastopnik Srbije Georgijević je izročil na porti srbski protest proti temu, da Turčija še sedaj ni izpustila na svobodo mnogo v bitkah ujetih Srbov.

RUMUNIJA IN GRČIJA STA ZVEZANI.

Peterburg. »Novo Vreme« priobčuje besedilo pogodbe med Rumunijo in Grčijo, ki velja za šest let in veže obe državi, da z orožjem v roki branita bukreški mir.

SRBSKI POSLANIK NA DUNAJU V BELGRADU.

Belgradu. Srbski poslanik na Dunaju Jovanović je došel sem.

ZA MIR V EPIRU.

Atene. Rumunija je že pričela s svojo posredovalno vlogo za mir v Epiru. Splošni položaj v Epiru se znatno zboljšal.

GRŠKO - AVSTRO - OGRSKA TRG. POGODBA.

Atene. Tu so se sešli grški in avstro - ogrski delegati, ki imajo nalogo, določiti točke avstro - ogrske trgovske pogodbe.

ŠVEDSKI KRALJ OPERIRAN.

Stockholm. Na švedskem kralju je bila izvršena operacija na želodcu.

SPOMENIK ŠENOI.

Zagreb. Včeraj je bil tu v največji tihoti odkrit spomenik Avgusta Šenoe na akademčnem trgu.

OSMOŠOLEC OBDOJEN RADI VOJUNSTVA.

Krakov. Tu je bil 24letni dijak osmega gimnazijskega razreda Krsk iz Tarnopola obsojen radi vojunstva v korist Rusiji v triletno ječo.

ZOPER PODRAŽENJE KRUHA V TRSTU.

Trst. Tukajšnji peki so sklenili od slej kruh prodajati le po celih kosih, ne pa več po teži, kar pomenja podražjenje. Namestništvo je ta sklep razveljavilo. Uradniško konsumno društvo namerava ustanoviti lastno pekarno, da štiti konsumente.

VELIKA TATVINA.

Trst. Policija je tu zaprla drugega poveljnika Karla Radatza in še nekaj drugih uslužbencev od »Lloyda« najete ladje »Radium«, na kateri je bila na potu v Solun v skladiščih ukradene za 50.000 K svile.

POTRES.

Genf. Včeraj so v Sillernu čutili močne potresne sunke.

ETNA PRED IZBRUHO.

Palermo. Vsa znamenja kažejo, da bo ognjenik Etna v kratkem pričel bruhati. Iz ognjenikovega žrela se dviga dim 900 m visoko.

STRAŠEN ZLOČIN. — DEKLE NA KRIŽU.

Peterburg. V Caricinu v guberniji Saratovski so napadli trije mladeniči neko dekle. Vlekli so jo na pokopališče, kjer so jo posilili, potem pa so jo pribili z dolgimi žebli na pokopališki križ. Zločinci so iztaknili dekletu z žebli tudi oči. Domačini so našli drugo jutro dekle mrtvo na križu. Zločinci so pobegnili, do sedaj nimajo še nobene sledi o njih.

ITALIJANSKI ZRAKOPLOV, KI SE VODI, RAZPOČIL.

Milan. Zrakoplov »Citta di Milano« je bil prisiljen, da se je pri Cantuu izkrcal. Obkolila ga je velika množica. Zrakoplovci so opozarjali gledalce, da naj ne kade. Iz neznanih razlogov je pa zrakoplov razpočil. 50 oseb je bilo lahko ranjenih.

OBSOJENI NEMŠKI AVIATIK V RUSIJI.

Varšava. Ker je nehote poletel čez rusko mejo, je bil nemški državljani Mischewski obsojen v trimesečni zapor.

SUFRAŽETE RAZBIJAJO.

London. V tukajšnjem britskem muzeju je neka sufražeta razbila več dragih redkosti. Sufražeto so aretirali.

Umrli je v Pragi nestor čeških pisateljev Jakob Arbes.

Sirolin "Roche"

prinaša oledčanje in ozdravljenje pri pljučnih boleznih, prehlajenjih, influenci, naduhi

72virni zavoj 6 K. 4. — se dobi v vseh lekarnah.

Domača tvrdka

Zunanja naročila
1127 obratno

Cene brez konkurence

Modni salon Marija Götzl

Židovska ul. 8

Zalni klobuki
vedno v zalogi

Popravila se sprejemajo

Priporočamo domačo solidno tvrdko

Velika zaloga damskih in otroških slamnikov v najnovejših oblikah vseh vrst ter športnih čepic

Robida - Koch, Ljubljana. Kažipot za glavno mesto Kranjske s petbarvnim načrtom. Cena 1 K 20 vin. — Isto v nemškem jeziku 1 K 20 vin.

Načrt Ljubljane. 1: 10.000. V dveh barvah 30 vin, v petih barvah 50 vin., napet na platno in zložitljiv v žepno obliko 1 K 80 vin., s palicami na platnu 2 K. To je edini načrt našega stolnega mesta, ki bo radi svoje natančnosti tujcu, kakor domačinu, ki ne pozna mesta, izbornu služil in ga orijentiral.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Velika noč 1914!

Franko vsaka poštna postaja pošiljamo po povzetju:

1 poštni zavitek pristnega medu . za K 9—
1 " " 1^a čajnega masla . " 15-80
1 " " 1^a emend. sira . . . " 11—
1 " " dobrega sira . . . " 8—
1 " " konsumnega sira . . . " 7—

vse po 4 1/2 kg netto. Naročite še danes pri „Mlekarski Zvezi“ v Ljubljani. - Javno skladišče.

Dr. vitez Hugo pl. Porenta

primarij dobrodelnega zavoda v Trstu, potrjuje, da tinktura za želodec lekarnarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta, pri motenju delovanja prebavnih organov vedno najbolje učinkuje. Steklenica 20 vinarjev.

Naročila sprejema lekarna

G. Piccoli
677 Ljubljana.

St. 3552.

Razglas.

Ker je cepljenje prašičev edino varstveno sredstvo proti rdečici, pozivlja mestni magistrat vse živinorejce, da tudi letos puste cepiti prašiče.

V to svrhu naj vsak priglasijo število prašičev, ki jih hoče imeti cepljene

vsaj do konec aprila t. l.

v mestni klavnici pri tamošnjem mestnem živinozdravniku.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 6. aprila 1914.

Bencin-motor

za 4 konjske sile, rabljen toda dobro ohranjen, dalje transmisije in jermena se po vgodni ceni proda v Sp. Šiški, Kolodvorska ulica šte. 181 pri Ljubljani. 1094

**Pomladne novosti
v izgotovljenih oblekah**

priporočila tvrdka 1107

MAČEK & K^o

Franca Jožefa cesta št. 3

LJUBLJANA.

Sprejemajo se naročila po meri ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. železn.

Solidna postrežba. - Najnižje cene.

1201

VELIKANSKA ZALOGA OBLEK ZA GOSPODE IN DEČKE

A. KUNC, LJUBLJANA

919

BOGATA ZALOGA BLAGA ZA NAROCILA PO MERI.

PRIZNANO NAJFINEJŠA IZVRŠITEV!

NAJNIZJE CENE!

CENIKI NA RAZPOLAGO.

Velikonočna okasion prodaja

čez 25.000 komadov.

1090

Najnovejše za pomlad in leto, za gospode in dečke, damska konfekcija pariških in berlinskih krojev in modelov, vse po čudovitih priznanih nizkih cenah. Oglejte v izložbi.

O. BERNATOVIČ Angleško skladišče oblek
v Ljubljani, Mestni trg 5-6. Telefon 132.

Spomladne modele

za dame in deklice priporočila tvrdka

A. LUKIČ

Ljubljana, Pred Skofijo 19.

Za gospode in dečke

največja izbira

oblek in površnikov

najnovejšega kroja.

Priznana najnižje cene.

Solidna postrežba!

2734 Solidna postrežba!

**Veliko gostilniško
obratno podjetje**

na severni jezikovni meji se pod ugodnimi pogoji da v najem s 1. julijem 1914. — Več pove upravništvo lista. Ponudbe pod šte. 5/1146. 1146

RADIUM**STRAPAZ-IN TKANINE**

tovarne B. SPIEGLER in SINOVI Hronov

so izdelane iz najfinejše Amerika-preje ter v lepoti in trpežnosti neprekosljive. Imajo prednost, da ostanejo v perilu snežnobele ter so znatno ceneje kot konkurenčni izdelki. Dobivajo se v poljubni širjavi in debelosti za vsakovrstno živотно ali posteljno perilo v manufakturni trgovini

J. CIUHA, LJUBLJANA, Pod Trančo.

Zahtevajte vzorce za pralno preiskušnjo.

1100

Najboljši nakup vsakovrstnih modernih in trpežnih

čevljev

je v zalogi lastne tovarne

PETER KOZINA & K^o LJUBLJANA NA BREGU.

Cene za gospode K 14.—, 17.—, 20.—

" " dame " 12.—, 15.—, 18.—

" " dečke ^{3/8} " 10.—, 12.—

" " otroke K 5.—, 6.—, 7.—, 8.—

Garantirana kakovost po teh cenah. Cenejše vrste od kron 1'50 naprej.

710